

Alman, Almanya Türkleri ve Türkler'in Değer Yargılarına Yönelik İlk Uluslararası Araştırma

Ön Bilgi

Fikir araştırmaları enstitüsü INFO GmbH (Berlin/ Almanya) ve Liljeberg Research International Ltd. Şti. (Antalya) uluslararası alanda ilk kez, Almanya'da yaşayan Türkler'in değerlerine ve dünya duruşlarına karşılaştırmalı olarak bakan bir araştırmaya imza attı. Bu araştırma için toplamda yaklaşık 1000 kişiyle (Üçte biri Alman, Almanya'da yaşayan Türkler ve Türkiye'deki Türkler olmak üzere) değer yargıları, hayat bakışları, dine olan yaklaşımları ve tüketim alışkanlıklarına yönelik olarak görüşmeler yapıldı.

Türkiye'den göçerek, halen Almanya'da yaşayan insanların sayısı güncel olarak yaklaşık 2,7 milyondur (Bu topluluktan bildirinin devamında Almanya Türkleri olarak bahsedilecektir.). Bu kişilerin yaklaşık yüzde otuzu Alman vatandaşlığına sahiptir.

Bu araştırmada temel olarak alınan nüfusu 15 yaşından büyük, Almanya'da yaşayan ve Almanca konuşan yaklaşık 69 milyon kişi (Türkiye kökenli göçmenler hariç), Almanya'da yaşayan 2 milyon Türk ve Türkiye'de yaşayan yaklaşık 52 milyon Türk oluşturmuştur. Almanya'da yaşayan Türkler ağırlıklı olarak Nordrhein-Westfalen (Katılımcıların %35'i), Baden-Württemberg (%18), Hessen (%9) ve Berlin (%8) eyaletlerinde ikamet etmektedirler.

Her bir grubun istatistiksel hata aralığı +/- 3,7 ve +/- 5,4 yüzde değerleri arasında bulunmaktadır. (katılım değerlerine göre).

Aşağıda bu araştırmanın ana bulgularına değinilmiştir:

Yapısal Veriler

Almanya Türklerinin %36'sı 30 yaştan daha gençtir ve bu değer Türkiye'deki değere (yaklaşık 38 yaş) yakındır. Yapılan araştırmaya katılan Almanlar'ın yaş ortalaması ise 10 yıl daha fazladır.

Araştırmaya katılan Almanya Türklerinin %34'ü lise diplomasına sahip, hatta üniversite okumuş kişilerden oluşmuştur. Almanlarda bu değer %37, Türklerde ise sadece %29'dur. Toplamda katılımcıların %57'si Türkiye'de okumuş olup, 30 yaşın altındaki katılımcılarda bu değer sadece % 15 olarak belirlenmiştir.

Almanya Türklerinin yarısı (%51) tam ya da yarı zamanlı olarak çalışmaktadır, bu değer için çoğunluğunu hiç eğitim gerektirmeyen ya da tamamlanmış bir eğitim gerektirmeyen vazifeler oluşturmaktadır (katılımcıların %25'i). Bu değer belirgin olarak Almanlardan (%5) ve Türkler'den (%19) daha yüksektir. İşsiz olan kişilerin payı her 3 grupta da benzerdir, fakat bununla beraber Almanya Türklerinin %20'si ve Türklerin %39'u ev kadını ya da adamı olduklarını belirtmişlerdir. Bu durum çoğunluk olarak ev kadınlarıyla ilgilidir.

Ortalama 3,5 kişilik hane halkıyla Almanya Türklerinin haneleri Almanlarınkinden belirgin bir şekilde büyük olup (2,6 kişilik hane halkı), Türkiye'dekinden ise daha küçüktür (4,8 kişilik hane halkı).

Almanya'da yaşayan Türklerin üçte biri kendine ait bir konutta oturmakta olup, bu değer Almanlar'da %53, Türklerde ise % 73'lere varmaktadır. Almanya Türklerinin evlerinin geliri Almanlarınkinden biraz daha düşük olup, Almanya'da yaşayan toplam katılımcıların (hem

Alman hem Türkler) yarısı kendi ekonomik durumlarını çok iyi ve iyi olarak tanımlamakta, önümüzdeki 2 yıl içerisinde ekonomik durumlarında bir bozulma bekleyenlerin sayısı ise %20'de kalmaktadır.

Dil

Almanya Türklerinin %58'si kendi Almanca dil yeteneklerini çok iyi ya da iyi olarak tanımlamaktadırlar (30 yaşının altındaki katılımcıların %78'si).

Buna rağmen içlerinden sadece %16'sı evde ağırlıklı olarak Almanca konuşmakta olup, yine de %35'i Türkçe'den daha iyi Almanca konuştuğunu belirtmiştir.

Ancak araştırma için yapılan görüşmelerin üçte ikisinden fazlasında dil yetersizliğinden dolayı (en azından belirli bölümlerde) Türkçe konuşma zorunluluğu doğmuştur.

Almanya Türklerinin %76'sı alışveriş yaparken dil konusunda hiçbir sıkıntı çekmediğini, %70'i ise komşu ve iş arkadaşlarıyla dil olarak kolaylıkla anlaşabildiğini belirtmiştir. Bununla beraber %57'lik bir kesim resmi dairelerde doldurulan belgelerde az da olsa dil sıkıntısı yaşadığını, %43'ü Almanca film izlemekte ve %46'sı resmi dairelerde konuşma sıkıntısı çektiğini açıklamıştır.

Dil zorluklarının hiç yaşanmadığı alanlar

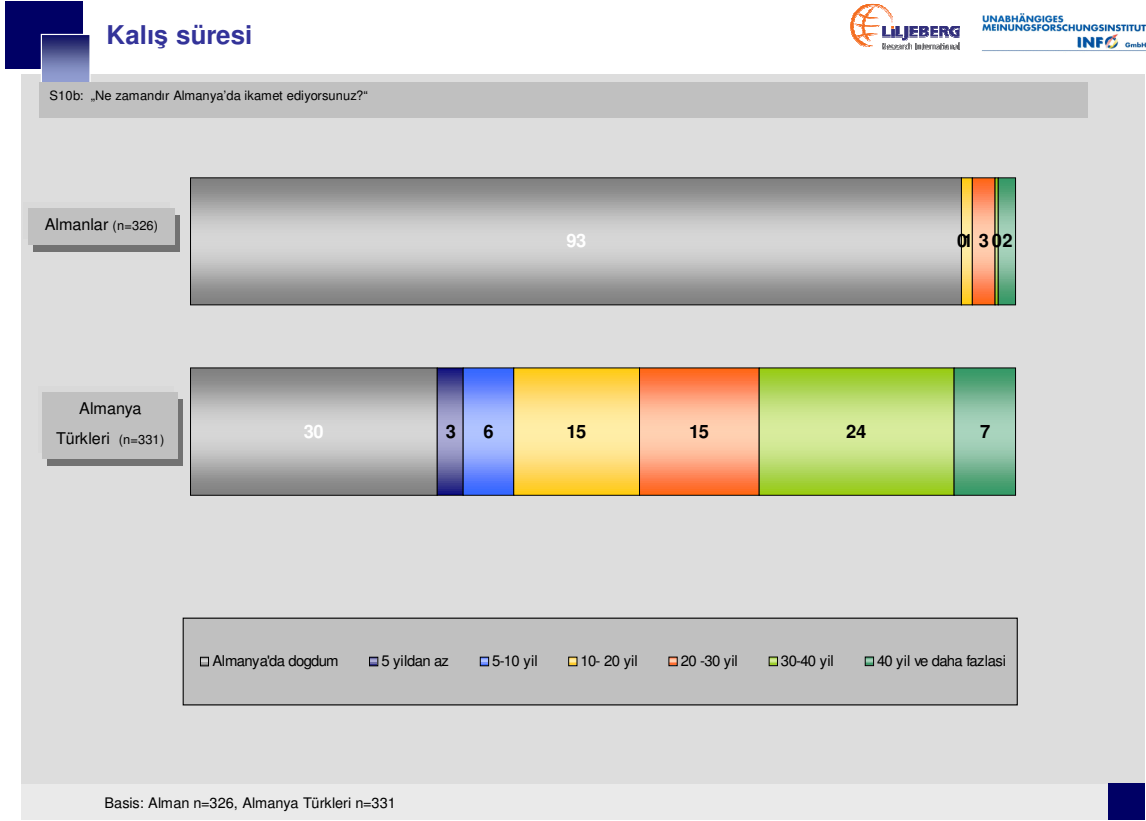
S17d: „Okuyacağım durumlarda lisan sorunları yaşıyor musunuz? Lütfen cevaplarınız için 0 ("hiç sorun yaşamıyorum") dan 10 ("çok sorun yaşıyorum") a kadar bir sayı söyleyiniz

Hiç sorun yaşamıyorum	Almanya Türkleri (n=331)	0 „hiç problem yaşamıyorum“		
		15 -29 yaş	30 -50 yaş	50 ve üstü yaşlar
Almanca filmler izlerken	5	7	5	41
Alışveriş yaparken	7	82	71	7
Almanca dilindeki resmi daire formlarını doldururken	4	48	41	3
Alman komşu ve iş arkadaşlarıyla konuşurken	7	79	65	66
Resmi daire ve kuruluşlardaki konuşmalarda	5	62	52	45
Almanca fatura ve bilgi materyallerinde	5	63	5	4
Bankayla ilgili işlemlerin gerçekleştirilmesinde	6	69	60	6
Almanca telefon konuşmalarında	5	73	55	4

Basis: Almanya Türkleri, n=331

Almanya ve Vatan

Almanya Türklerinin %30'u Almanya'da doğmuştur (15-29 yaş arasındakilerin %62'lik kısmı), %31'i ise en az 30 yıldır Almanya'da ikamet etmektedir. Buna rağmen içlerinden sadece %21'i daha çok Almanya'yı vatan olarak tanımlamakta, %38'i Almanya ve Türkiye'yi bu konuda eşit tutmakta, %37'si ise Türkiye'yi vatanları olarak görmektedir. Katılımcıların %4'ü ise hiçbir ülkeyi vatan olarak görmediklerini belirtmiştir.

18

Bu arka plana dayanarak, Almanya'da yaşayan Türklerin %42'si Türkiye'ye geri dönmeyi planlamakta, ancak bunların içinden sadece %4'ü önümüzdeki iki yıl içinde ve %9'u 10 yıl içerisinde bu dönüşün gerçekleşeceğini belirtmektedir. Genç kesimden geri dönmek isteyenlerin oranı %42 olup, yaşlı kesiminkinden daha yüksektir (%24).

Almanya Türklerinin büyük bir çoğunluğu Almanya'ya gelme kararlarının doğru olduğuna ve dünyaya açık olan böyle bir ülkede herkesin kendi kökeninden birşeyler getirerek, katkıda bulunabileceğine inanmaktadır. %85'i bunun sağlanması için Almanca bilgisinin gerekliliğinin farkında olduğunu belirtmiştir.

Ancak yine de katılımcıların %82'si Alman toplumunun Türk göçmenlerinin alışkanlık ve özelliklerine daha çok saygı göstermeleri gerektiğini düşünmektedir.

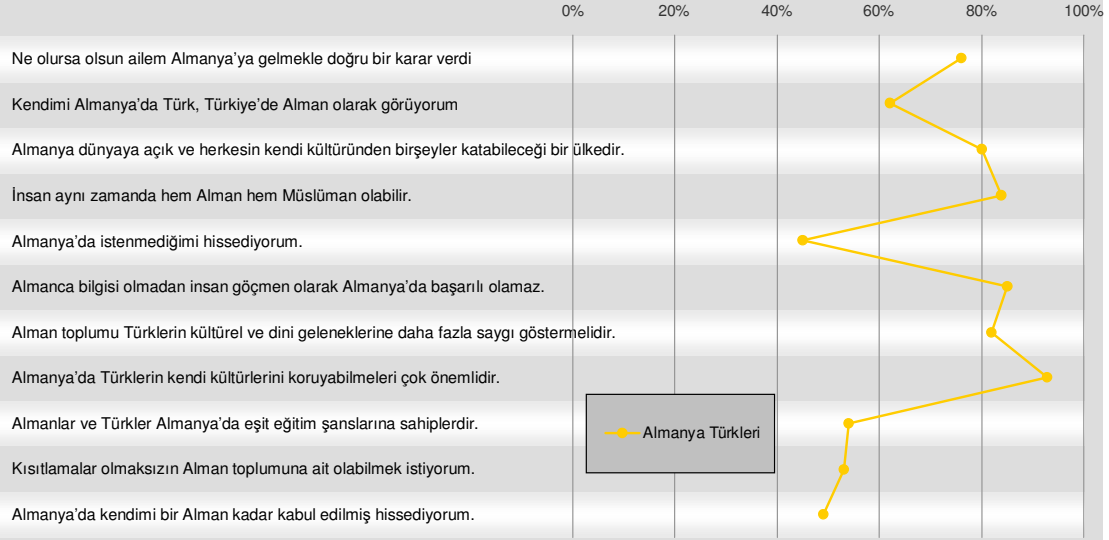
Katılımcıların %62'si kendilerini Almanya'da Türk ve Türkiye'de ise Alman olarak gördüklerini belirtmiştir. Bu gerçek, Türklerin kendilerini iki farklı dünya arasında sıkışmış hissetmeleri ve entegrasyon konusunda alıcı toplumla problemlerli bir ilişkileri olduğunu doğrular niteliktedir. Katılımcıların %45'i Almanya'da istenmediklerini hissetmekte ve sadece %54'ü Almanların ve Türklerin eğitim konusunda eşit şanslara sahip olduklarını düşünmektedir. Yine yalnızca katılımcıların %53'ü kesinti olmadan Alman toplumuna ait olmak istediklerini, yarıdan fazla katılımcı ise kendilerini Almanya'da bir Alman kadar kabul edilmiş hissettiğini belirtmiştir.

Almanya'ya bakış

Z3: „Şimdi size bazı ifadeler okuyacağım ve lütfen bana bu ifadelere tamamen mi, az çok mu katılıp ya da hiç katılmadığınızla ilgili bilgi verin.“

Bu ifadelere katılıyorum ...

Çok/daha ziyada katılıyorum

Basis: Almanya Türkleri n=331

43

Öte yandan %93'ü Almanya'da yaşayan Türklerin mutlaka kendi kültürlerine sahip çıkmaları gerektiğini ancak bunun Alman toplumuna kabul edilmelerine bir engel olarak görmediklerini belirtmiştir. Dahası katılımcıların %83'ü kişinin aynı zamanda hem Alman hem de inançlı bir Müslüman olabileceğini düşünmektedir.

Almanya Türklerinde sadece her dört kişiden biri boş zamanlarında, toplamda ise sadece %60'ı en az haftada bir kez Almanlarla vakit geçirdiğini belirtmiştir. Bu değerlerin farklı yaşlarla bir bağlantısı yoktur.

Genel Değer Yargıları

Arkadaşlık, özgürlük, sevgi, aile bağları, yaratıcılığın geliştirilmesi gibi temel değer kavramları konusunda her üç grup da birbirine çok yakın yaklaşımlar sergilemektedir. Bu değerler kökeni nereden gelirse gelsin, neredeyese tüm katılımcılar için önem taşımaktadır. Aynı durum başka insanların hayatına, diğer dinlere ve kültürlere barış, demokrasi, birliktelik, yasa ve düzene saygı duyulması, eşitlik, dakiklik, düzen ve yasa devleti olmakla ilgili temel değerler için de geçerlidir. Bu değerler toplam katılımcıların %90'ı tarafından önemli olarak tanımlanmıştır. Burada enteresan olan, politikayla ilgilenmenin Almanların sadece %39'u tarafından önemli görülürken, Almanya Türkleri'nin %50'si ve Türklerin %52'si tarafından önemli olarak görülmesidir.

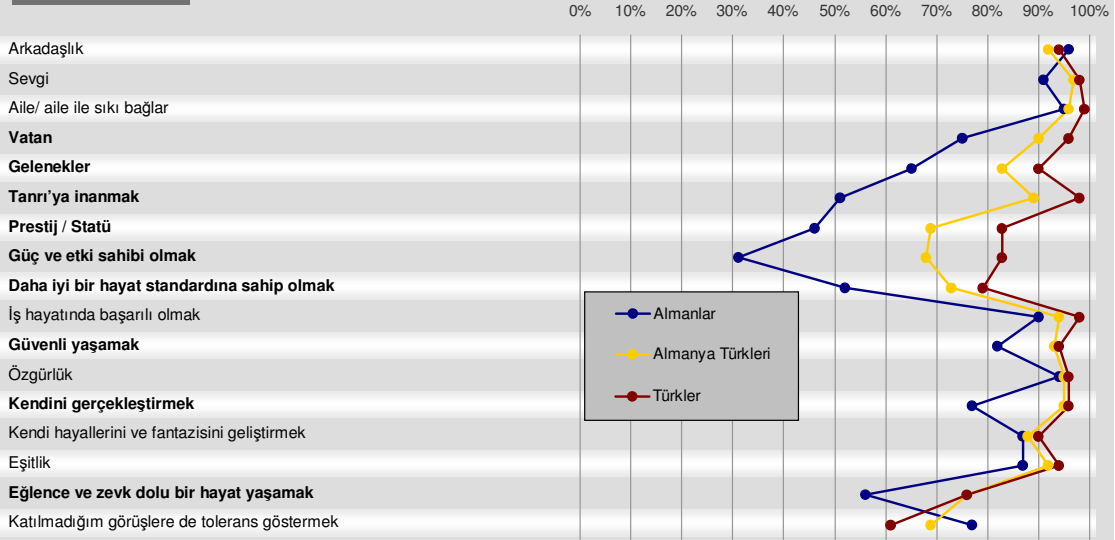
Ciddi farklılıkların gözlemlendiği diğer değerler ise şöyledir: Almanya Türklerinin %89'u için Tanrı'ya inanmak çok önemliyken, bu değer Türklerde %98, Almanlarda ise sadece %51'dir. Güç ve etki sahibi olabilmek Almanların sadece %31'i, Almanya Türklerinin %68'i ve Türklerin %83'ü için önemli olarak ifade edilmiştir. Almanların %65'i gelenekleri önemli bulmakta, bu değer Almanya Türklerinde %83, Türklerde ise %90'dır. Genel olarak Almanya Türklerinin bu konudaki yaklaşımları Türklerinkine çok benzemektedir.

Değer yargıları I

F14: „Lütfen size okuyacağım değerlerin hayatınızda ne kadar önem taşıdığını belirtiniz. Skala 0 („hiç önemli değil“) - 10 („çok önemli!“)

... Benim için önemli

6 –10 arasındaki cevaplar

Basis: Tüm katılımcılar

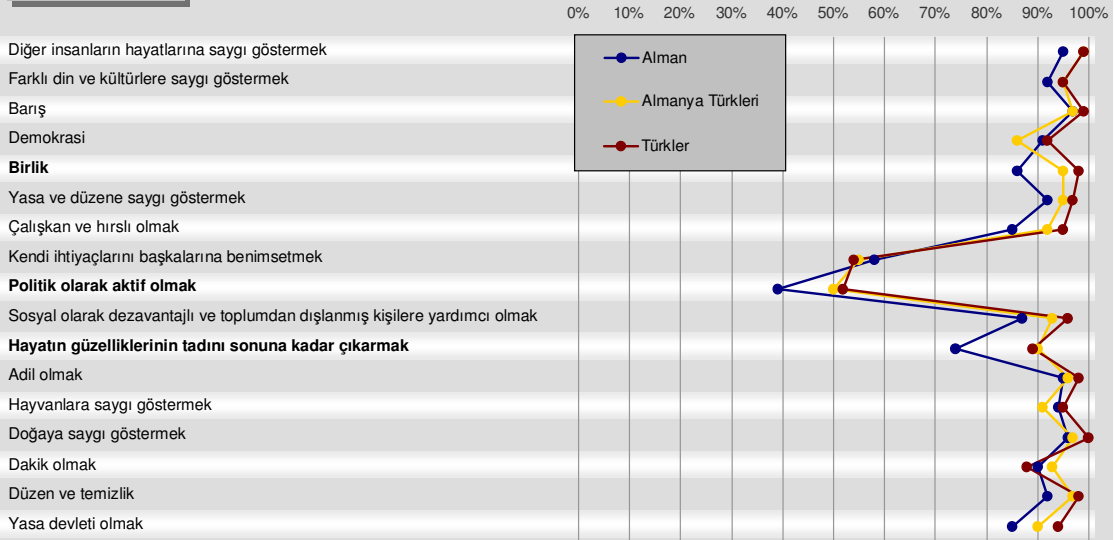
48

Değer yargıları II

F14: „Lütfen size okuyacağım değerlerin hayatınızda ne kadar önem taşıdığını belirtiniz. Skala 0 („hiç önemli değil“) - 10 („çok önemli!“)

... Benim için önemli

6 –10 arasındaki cevaplar

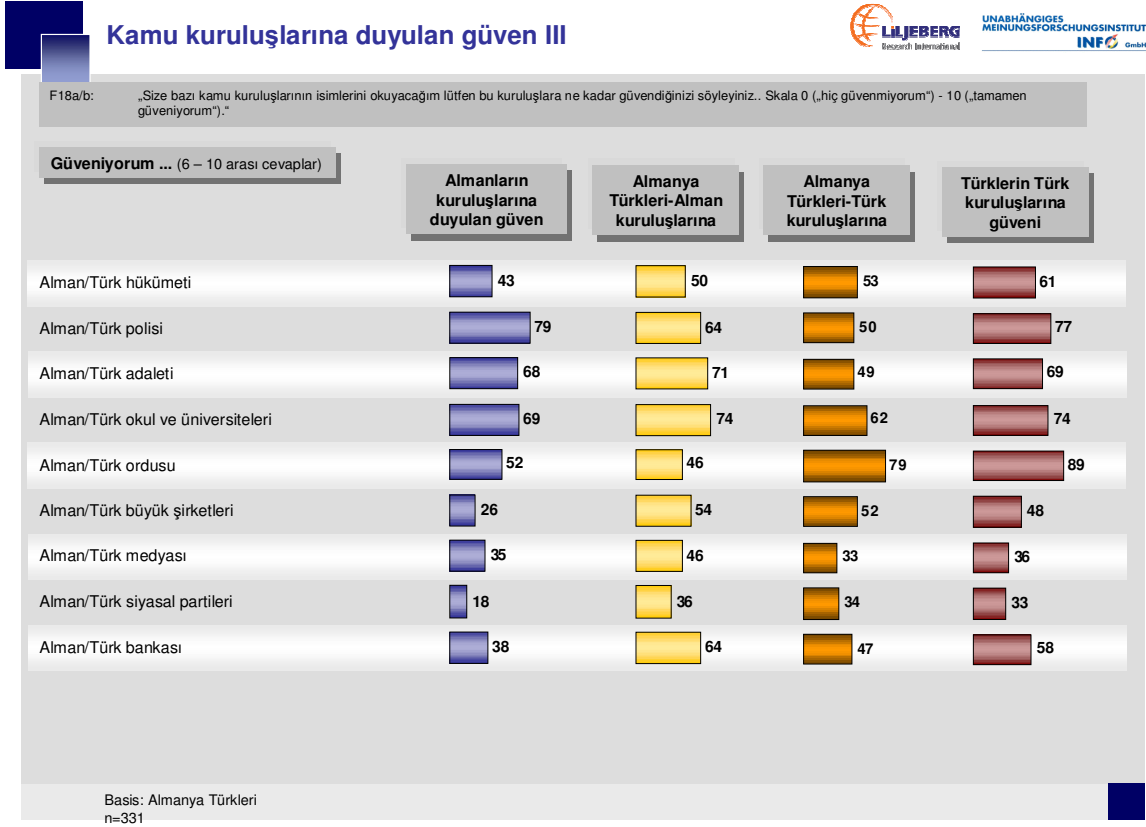

Basis: Tüm katılımcılar

49

Kurumlara ve Resmi Dairelere Duyulan Güven

Almanlar en çok Alman polisine güvenmekte (%79), bunu Alman okul ve üniversiteleri (%69) ve Alman adaleti (%68) takip etmektedir. Almanlar en az siyasal partilere (%18) ve büyük Alman şirket topluluklarına (%26) güvenmektedir. Almanya Türklerinde sadece Alman polisine (%64) ve ordusuna (%46) duyulan güven Almanlarınkine kıyasla daha düşük olup, bunun dışında genel olarak Alman kuruluşlarına duydukları güven Almanlarınkinden bile daha fazladır.

53

Öbür taraftan Türk kuruluş ve dairelerine duydukları güven, Türklerin bu kuruluşlara duydukları güvenden ve aynı kuruluşların Almanya'daki karşılıklarına duydukları güvenden daha azdır. Bu noktada tek istisna türk ordusuna duyulan güvendir, ki bu değer %80'e tekabül etmektedir. (Alman ordusuna olan güvenleri %46'dır.)

Rol Paylaşımı ve Aile

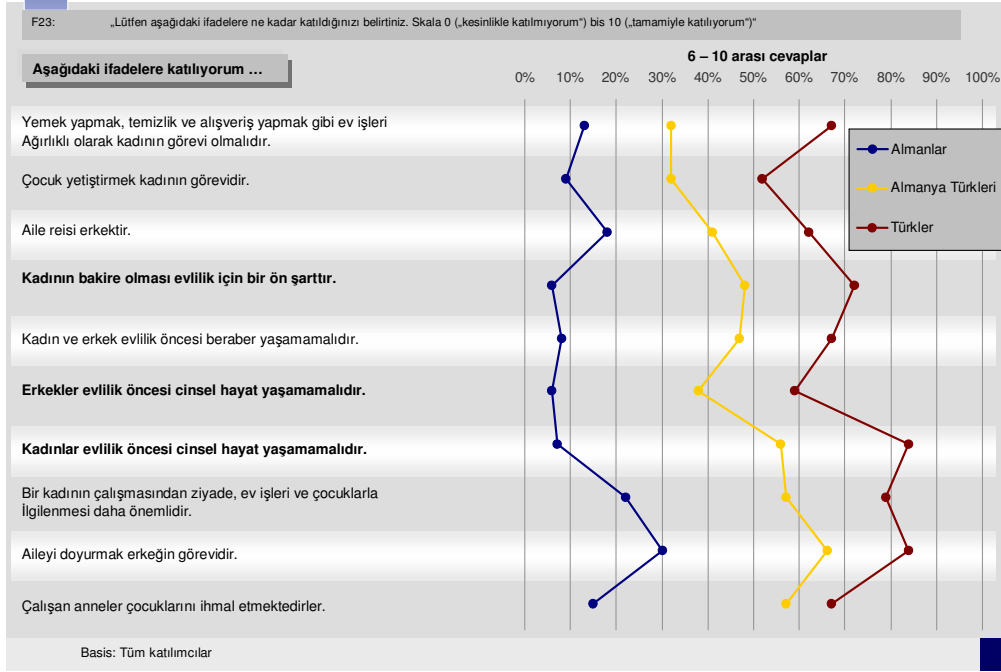
Aile içindeki rol paylaşımı ve cinsel özgürlük konularında Almanlar ve Türkler arasında ciddi görüş ayrılıkları bulunmaktadır.

Almanların sadece %9'u çocuk yetiştirmenin kadının görevi olduğunu söylerken, bu değer Almanya Türklerinde %32, Türklerde ise %52'ye varmaktadır. Almanların %15'i, Almanya Türklerinin %57'si, Türklerin ise %67'si çalışan kadınların çocuklarını ihmal ettiklerini düşünmektedirler. Aile reisinin erkek olduğu düşüncesine ise Almanların %18'i, Almanya Türklerinin %41'i, Türklerin ise %62'si katılmaktadır.

Erkek ve kadının evlilik öncesi beraber yaşamasına Almanların %8'i karşı çıkarken, bu değer Almanya Türklerinde %47'ye, Türklerde ise %67'ye ulaşmaktadır. Evlilik öncesi aktif cinsel hayata Almanların %7'si, Alman Türklerinin %56'sı, Türklerin ise %84'ü karşı çıkmaktadır.

Almanların %6'sı, Almanya Türklerinin % 48'i, Türklerin ise %84'ü kadının bekaretinin evlilik için ön şart olduğuna inanmaktadır.

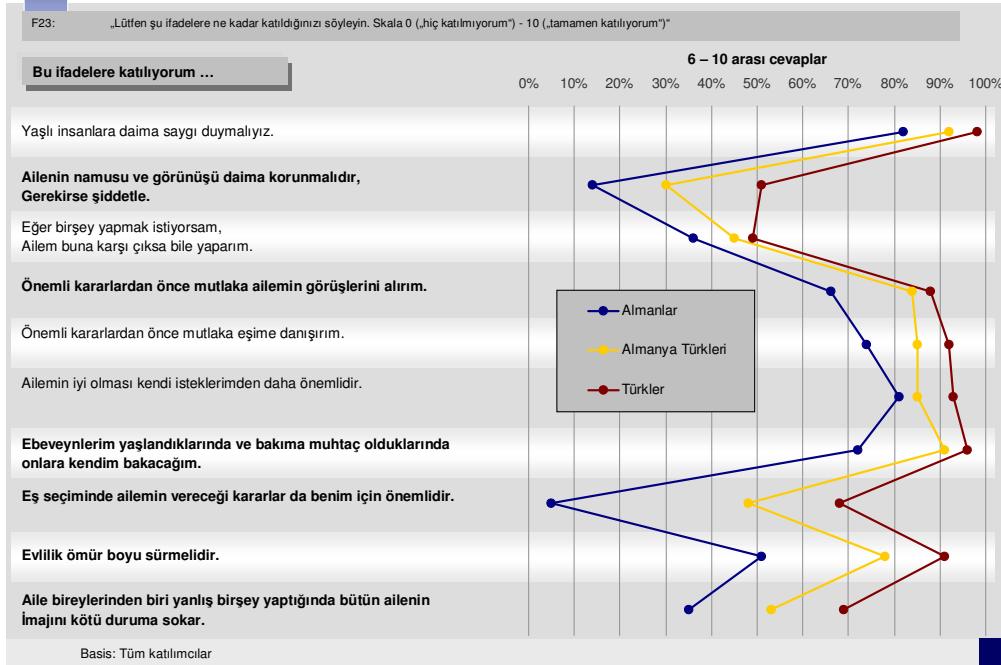
Erkek ve kadınların rol dağılımına olan bakış

54

Almanların %66'sı, Almanya Türklerinin %84'i ve Türklerin %88'i önemli kararlar söz konusu olduğunda aileye danışma ihtiyacı duyduğunu belirtmiştir. Almanların %5'i, Almanya Türklerinin %48'i ve Türklerin %68'i eş seçiminde ebeveynlerinin de karar verme hakkı olduğunu savunmaktadır.

Aileye olan bakış

57

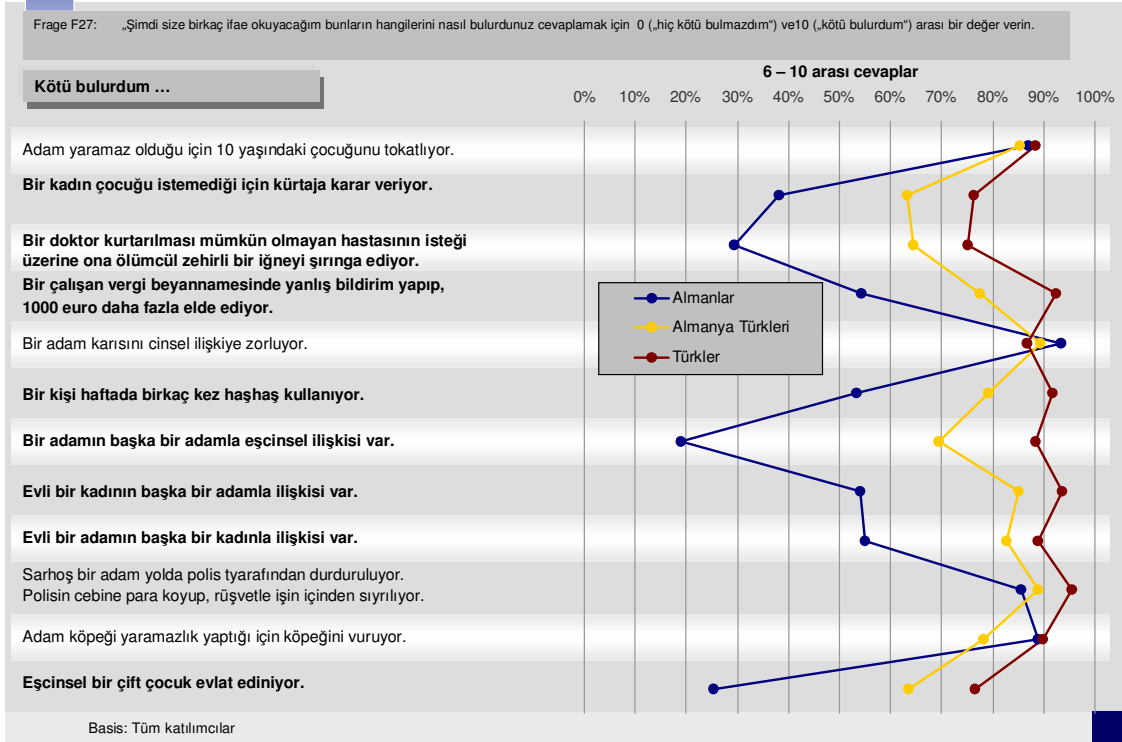
Tüm bu ifadelerle göre, Almanya Türklerinin türk-islam geleneklerine dayalı aile ve rol paylaşımı konusundaki şuanki yaklaşımları Almanlarınkinden oldukça farklıdır. Bu durum yasal olarak belirlenmiş kişilik haklarının kısıtlanmasına yol açmadıkça, bir problem oluşması beklenmemektedir. Ancak Türklerde ve Almanya'da yaşayan Türklerde meslek sahibi olma oranının azlığından dolayı, erkeklere bağımlı oldukları gerçeği söz konusudur.

Sosyal ve Toplumsal Tolerans

Aşağıdaki konularda Almanya'dakine göre bariz tolerans farklılıkları bulunmaktadır:

- Almanların %57'si, ancak Almanya Türklerinin sadece %30'u ve Türklerin sadece %16'sı eşcinsel evliliklere olumlu bakmaktadır.
- Almanların %36'sı, Almanya Türklerinin %45'i ve Türklerin %62'si ölüm cezasını onaylamaktadır.
- Almanların %62'si, Almanya Türklerinin %76'sı ve Türklerin %74'ü toplumun cezai suçlar konusunda çok yumuşak olduğunu ve bu konuda daha sert cezaların uygulanması gerektiğini düşünmektedir.
- Almanların sadece %29'u, ancak Almanya Türklerinin %65'i ve Türklerin %75'i ötenazi kavramını "kötü" olarak tanımlamaktadır.
- Kürtaj olayını Almanların %54'ü, ancak Almanya Türklerinin %77'si ve Türklerin %92'si yanlış bulmaktadır.
- Erkeklerin homoseksüel ilişki kurmasına Almanların %29'u karşı çıkarken, bu değer Almanya Türklerinde %65'e, Türklerde ise %75'lere varmaktadır.

Tabu konularına olan yaklaşım

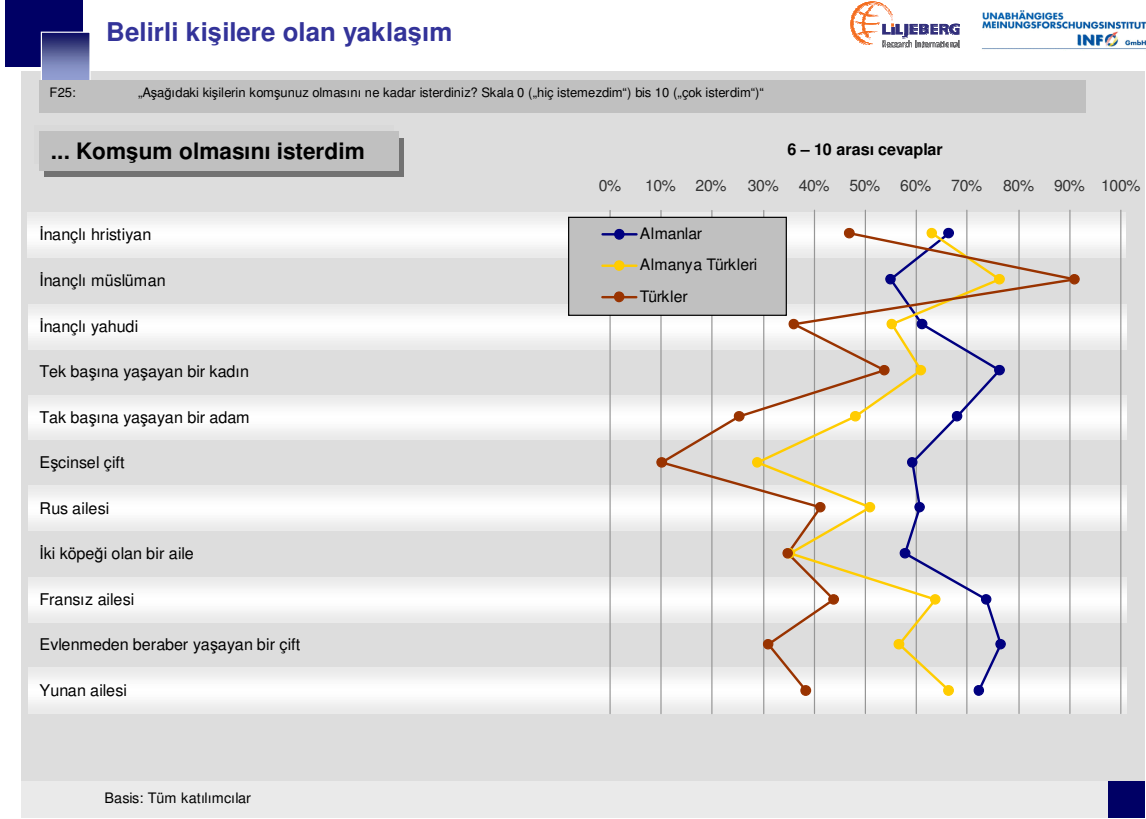

Son olarak Almanya Türklerinin %81'i ve Türklerin %87'si, temelde başka insanlara güvenilemeyeceğini savunurken, bu oran Almanlarda yalnızca %58'lerde kalmaktadır.

Bazı konularda ise Almanya Türkleri kendilerini ana kültürlerinden biraz olsun ayırmış durumdadır: Almanya Türklerinin %63'ü inançlı bir hristiyanla (Türklerde %47, Almanlarda

ise %66), %55'i ise inançlı bir yahudi ile (Türklerde %36, Almanlarda %61) komşu olmaktan memnuniyet duyacağını belirtmiştir.

Evli olmayan bir çiftle komşuluk yapmak Almanların %76'sı ve Almanya Türklerinin %57'si için memnuniyet verici bir durumken (Türklerde %31), eşcinsel bir çifte komşu olmaya olumlu yaklaşım Almanların %59'u, Almanya Türklerinin sadece %29'u, Türklerin ise %10'una tekabül etmektedir.

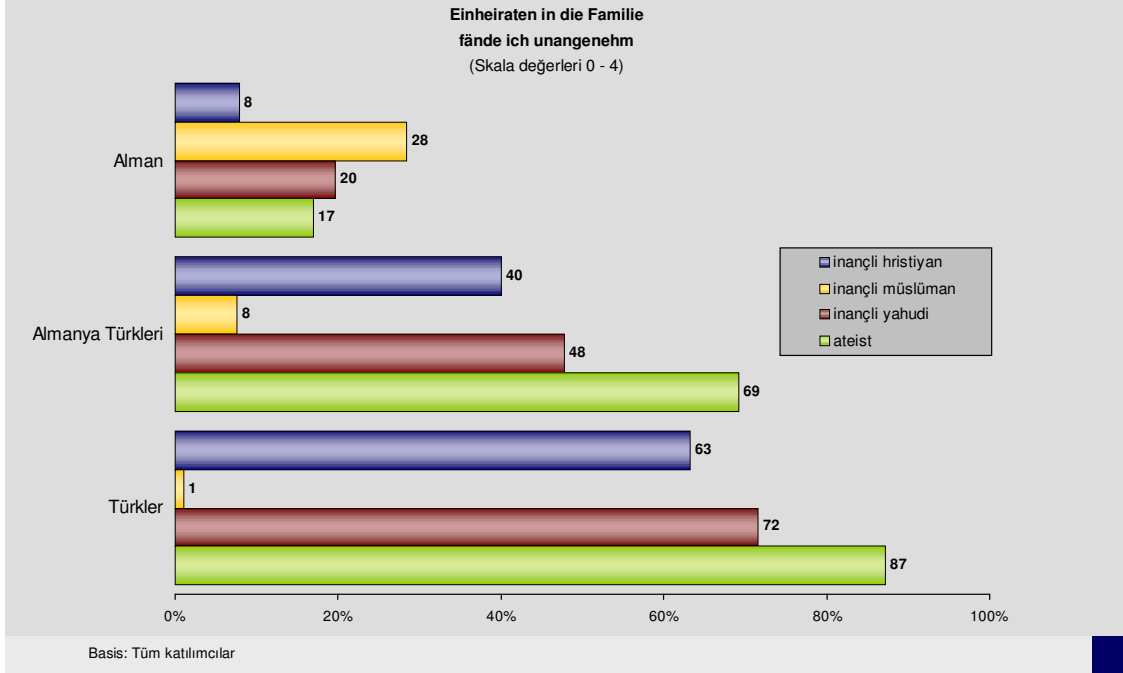
Almanların %14'ü aile içinden birinin bir Türkle evlenmesine soğuk bakarken, Almanya Türklerinin %19'u ve Türklerin %33'ü aile içinden birinin bir Almanla evlenmesine sıcak yaklaşmamaktadır.

Dini tolerans, aile içinden birinin başka dinden biriyle evlenme olasılığının başladığı yerde bitmektedir: Almanların %28'si aileye inançlı bir müslümanın evlilik yoluyla girmesine hoş karşılamayacağını belirtmektedir. Bununla beraber Almanya Türklerinin %40'ı ve Türklerin %63'ü inançlı bir hristiyanın aileye girmesine karşı çıkmaktadır.

Bu durumun daha da kötüsü ise inançlı bir yahudi söz konusu olduğunda görülmektedir. (Almanya Türklerinin %48'i ve Türklerin %72'si buna karşı çıkmaktadırlar). Toleranssızlık konusunda zirve ise ateistlere olan yaklaşımda görülmektedir. (Almanya Türklerinin %69'u ve Türklerin %87'si).

Farklı dinlere olan yaklaşım

F30: „Ailenizden biri farklı dinden biriyle evlenecek olsa bu sizi ne kadar memnun ya da rahatsız ederdi? Skala 0 („çok rahatsız ederdi“) bis 10 („çok memnun ederdi“)

68

İnanç ve Dini Yaklaşımlar:

Araştırmaya katılan Almanların %37'si, Almanya Türklerinin %64'ü ve Türklerin %75'i kendilerini çok ya da az çok dindar olarak tanımlamıştır. Almanların sadece %26'sı dini şartlarını pratikte gerçekleştirdiğini söylerken, bu oran Almanya Türklerinde %48'e, Türklerde ise %65'e varmaktadır.

Almanların ve Türklerin dini yaklaşımları ve inançları dramatik bir şekilde farklılık göstermektedir.

Bazı dini kavramlara hangi grubun ne şekilde inandığı aşağıda görülmektedir:

	Almanlar	Almanya Türkleri	Türkler
...Cehennem	20%	79%	93%
...Yeniden doğuş	29%	59%	78%
...Günah	35%	84%	94%
...Cennet	36%	82%	96%
...Tanrı tarafından yaratılma	37%	88%	98%
...Ölümden sonra yaşam	40%	73%	87%
...Tanrı	48%	92%	98%
...Günahların bağışlanması	49%	82%	96%
...Darwin'in evölüsyon teorisi	61%	27%	22%

Almanya'da yaşayan Türk kadınlarının üçte biri baş örtüsü takarken, Türkiye'de bu oran kadınların %62'ine tekabül etmektedir. Herşeyden önce baş örtüsü kadının müslüman oluşunu temsil eden ve müslümanlar arasındaki inanç birliğini kuvvetlendiren bir olgu olarak görülmektedir.

Medya Kullanımı

Almanya'da yaşayan Türkler haftasonlarında Türk medyasından ziyade Alman medyasını tercih etmektedirler: Bu grubun %80'i haftada en az birkez Alman televizyonlarını (%50 RTL, %41 ProSieben, %27 ARD, %24 ZDF, %22 Sat1), %82'si Türk televizyonlarını (%54 Kanal D, %49 Show TV, %43 ATV, %22 Samayolu TV) takip etmektedir. Ortalama olarak günde 1,9 saat Alman yayınları, 2,7 saat ise Türk yayınları izlenmektedir.

Almanya Türklerinin %51'i günlük Alman gazetelerini okurken (Yerel gazeteler 36%, Bild/BamS %26), %46'sı Türk gazetelerini (Hürriyet %48, Milliyet %12, Zaman %10, Sabah %10) tercih etmektedir.

Dernek aktiviteleri ve Boş Zaman

Almanların %50'si çeşitli derneklerde aktif olarak yer almakta, burada özellikle spor ve hobi aktiviteleriyle ilgili dernekler başı çekmektedir.

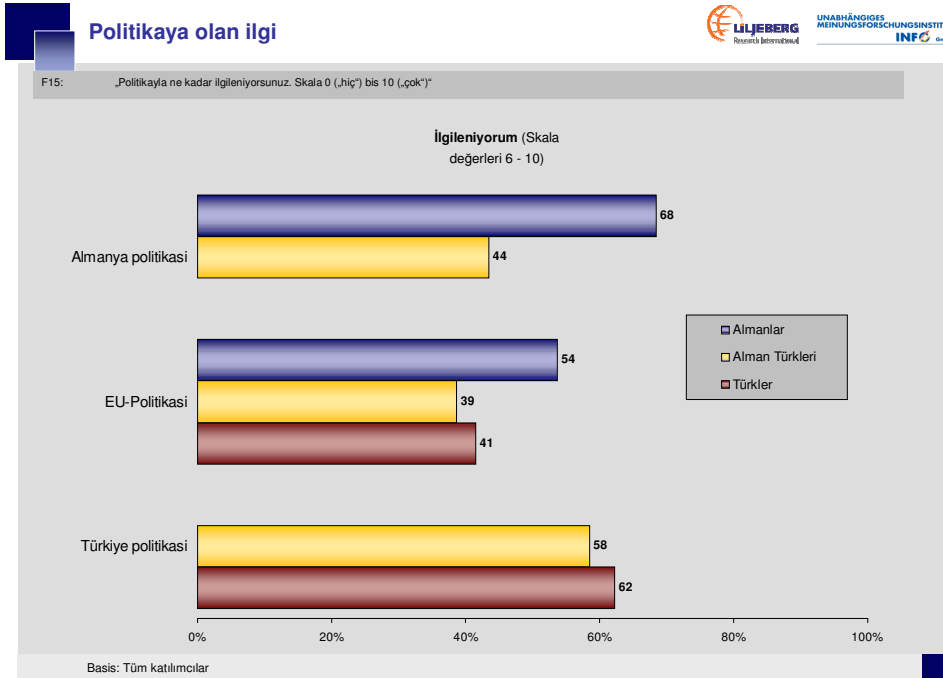
Almanya Türklerinin %38'i herhangi bir dernekte görev almaktadır. (%21 spor ve hobi, % 14 dini organizasyonlar, % 8 Türk dernekleri).

Türkiye'de ise Türklerin sadece %21'i bu tarz aktivitelerde rol almaktadır.

Almanya Türklerinde (%63 çok sık/ sık) ve Türklerde (%66) en sık tercih edilen boş zaman aktivitesi alışveriş yapmak olarak belirtilmiştir. Bunu takiben telefonda konuşmak (her iki grupta da %61), okumak (Almanya Türkleri %55, Türkler %52, Almanlar %71), aile gezileri (Almanya Türkleri %49, Türkler %50, Almanlar %32) ve beraber pikniğe gitmek (Almanya Türkleri %41, Türkler %36) olarak belirtilmiştir.

Politika

Araştırmaya katılan Almanya Türklerinin %44'ü Alman politikasıyla ilgilendiğini söylemiştir (Almanlar: %68). Ancak Türk politikasına olan ilgi daha yoğun olarak belirlenmiştir: (Almanya Türkleri %58, Türkler: %62). Avrupa Birliği politikasına Almanların %54'ü, ancak Almanya Türklerinin yalnızca %39'u ve Türklerin %41'i ilgi göstermektedir.

Türkiye'nin önümüzdeki 5 yıl içinde AB'ye girmesi görüşüne Almanların sadece %32'si katılmakta ancak daha uzun vadede bir girişe toplamda Alman katılımcıların %72'si katılmaktadır.

Almanya Türkleri ise Türkiye'nin AB'ye çabuk girmesinden yana olup (%45), Türklerde ise bu değer %60'lara varmaktadır. Toplam olarak ilgi Almanlarınkiyle benzer gözükmektedir.

Katılımcılara toplum içinde çok sık tartışılan konularla ilgili görüşlerine yönelik sorular da soruldu. Almanların %48'i Alman okullarında İslamla ilgili seçmeli eğitim verilmesine, %38'i Almanya'da yeni camilerin inşaa edilmesine, %31'i ise Alman okullarında Türk kökenli ailelerin çocuklarına yönelik olarak derslerin Türkçe olarak verilmesine sıcak bakmaktadır. Bu konulara katılma oranının Almanya Türkleri ve Türklerde çok daha yüksek olduğu gözlemlenmektedir: Almanya Türklerinin %78'i din dersine (Türklerde %93), %74'ü Almanya'da camilerin inşaa edilmesine (Türkelerde %90) ve %83'ü für Türkçe eğitime (Türklerde %94) sıcak bakmaktadır.

Kısa Özet

II. Katharina 1743 yılında Alman göçmenleri Rusya'ya davet ettiğinde, bu kişilere din özgürlüğü, orduda görev yapma zorunluluğunun kaldırılması, yerel yönetimlerde kendi dilleri olan Almanca'nın konuşulabilmesi, başlangıç için maddi yardım ve 30 yıl vergi ödeme zorunluluğunun olmaması gibi şanslar tanınmıştı. Olayların bundan sonra nasıl geliştiği herkes tarafından iyi bilinir. Günümüzde bu göçmenlerin çocukları geri dönen göçmenler olarak tekrar Almanya'da bulunmaktadır.

1961 yılında Türkiye ile Almanya arasında gerçekleşen işe alım anlaşması sonucunda toplam 800.000 Türk ucuz işçi olarak Almanya'ya getirildi. Bunların çoğunluğu Türkiye'de eğitim almamış, eğitimden uzak yaşamış kişilerdi. Almanya'daki zor ve kötü işleri için olduklarından daha fazlası gerekmemekteydi. Günümüzde bu geçmiş düşünülmeden, sıkça Almanya'da yaşayan Türkler'in eğitimde başarısız olduklarıyla ilgili suçlamalar yapılmaktadır.

Şuanda Almanya'da 2,7 milyondan fazla göçmen olarak Türkiye'den gelmiş insan yaşamaktadır. Bu sayı Arnavutluk, Litvanya, Letonya ya da Slovenya gibi ülkelerin nüfusuna neredeyse eşit değerdedir.

Araştırmanın sonuçları bu topluluğun materyal anlamda kendini Almanya'ya gayet iyi yerleştirdiğini en azından bunu gerçekleştirmek için en iyi yolda olduğunu göstermektedir: Bu kişiler çalışmakta, vergi ödemekte, eğitime daha çok önem vermekte, arabalar satın almakta ve tüketime katkıda bulunmaktadır.

Öbür yandan söz konusu olan topluluk kültürel ve dini geleneklerine sınıksız tutunmuş ve temelde bunlardan vazgeçmeye de hiç niyeti olmayan kişilerden oluşmaktadır. Bu yönde atılan her adım daha ziyade ters tepkiye yol açmakta ve integrasyon karşıtı sonuçlar doğurmaktadır.

Toplumun kastettiği beklenti ise gittikçe bu yöne yaklaşmaktadır: "İntegrasyon" istenmekte, ancak aslında "asimilasyon" kastedilmektedir. Ancak Almanya'da yaşayan Türkler sağlam aile bağlarından dolayı anavatanlarına ve kendi kültürel ve dini değerlerine o kadar bağlıdır ki, bu asimilasyon önümüzdeki jenerasyonlarda gerçekleşmeyecek ve değerleri yeni jenerasyonlara aktarılacaktır.

Bu noktada aile içinde doğal olarak Türkçe konuşulmasından ve çocukların geç yaşlara kadar diğer çocuklarla bir araya gelebilecekleri ortamlardan uzak tutulmalarından kaynaklanan dille ilgili zorluklar hala göze çarpmaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak hem Almanca hem Türkçe kelimelerin karıştırılmasıyla kelime hazinesi çok dar bir dil ortaya

çıkılmıştır. Bu durum da kısa sürede değişecek gibi gözükmemektedir. Oysa ki dil konusunda yaşanan zorluklar otomatik olarak sosyalleşme sürecinde ve eğitim alanında ciddi problemlere yol açmaktadır.

Bu çocuklara hangi kültürün özellikleri, hangi dilde anlatılmalıdır? Hangi literatür okutulmalıdır? Araştırmanın sonuçlarına bakılırsa, bu kişilere Türkçe eğitim verilmesi ve böylece en azından bir dilde iddialı ve iyi eğitilmiş kişiler olarak yetiştirilmeleri zorunlu gözükmemektedir. Almanca tabii ki erken yaşlarda ve paralel şekilde yabancı dil olarak öğretilmelidir. Tabii ki bu öğrenim hakkı seçmeli olarak Almanya'da yaşayan Türklere sunulmalıdır çünkü içlerinde çok iyi Almanca konuşan (yaklaşık katılımcıların üçte biri) bir kitle de bulunmaktadır.

Bütünüyle incelendiğinde, "Almanya'da yaşayan Türklere" ile ilgili integrasyon konusuna yeni yaklaşımlar getirilmesi gerekmektedir. Resmi olarak bu grup etnik bir azınlık olarak kabul edilmesi için gerekli tüm belirtileri göstermektedir. Belki de onların artık bu şekilde kabul edilmesi ve gerekli yasal hakların ve sorumlulukların onlara verilmesinin zamanı gelmiştir.

Firmaya yönelik bilgi:

INFO şirketler topluluğu, Berlin'deki INFO GmbH ve IFM GmbH'yi, ayrıca Antalya'daki LILJEBERG Research International Pazar ve fikir araştırması şirketlerini kapsamaktadır. Ağırlıklı olarak Almanya ve Türkiye'ye odaklanmakta ancak bununla beraber dünya çapında araştırmalar da yürütülmektedir.

İletişim:

INFO GmbH ve Liljeberg Research International
Dr. Holger Liljeberg
Telefon: 0049 30 – 49001-0
liljeberg@info GmbH.de
<http://www.liljeberg.net>